Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

De president van de Algemene Rekenkamer de heer drs.
P.J. Duisenberg
Lange Voorhout 8
2500 EA Den Haag

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.minfin.nl

**Onze referentie**
2026-0000432472

Datum
Betreft Bestuurlijke reactie Focus op de goudvoorraad

Geachte heer Duisenberg,

Met belangstelling heb ik kennisgenomen van het conceptrapport 'Focus op de goudvoorraad'. Hierbij ontvangt u mijn reactie op dit concept.

*Goudvoorraad wordt onafhankelijk beheerd*
Het beheer van de goudvoorraad is een taak van De Nederlandsche Bank (DNB). DNB vervult deze taak, als onderdeel van het Europees Stelsel van Centrale Banken (ESCB; verder: de stelseltaken), in onafhankelijkheid.[1] Die onafhankelijkheid vloeit voort uit het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie: het is regeringen verboden om centrale banken instructies te geven voor de uitoefening van stelseltaken, en omgekeerd is het centrale banken verboden om van wie dan ook instructies te aanvaarden.[2] Deze onafhankelijkheid draagt sterk bij aan prijsstabiliteit, zo blijkt uit monetair-economisch onderzoek.

*Verslaglegging is betrouwbaar*
DNB heeft een governancestructuur met sterke *checks and balances*. Het dagelijks bestuur van de centrale bank is in handen van de directie van DNB. De raad van commissarissen houdt hier toezicht op. De directie en de raad van commissarissen van DNB leggen in het jaarverslag en de jaarrekening verantwoording af over hun beleid en de bedrijfsvoering, waaronder over (het beheer van) de goudvoorraad. Deze informatie wordt onafhankelijk gecontroleerd door een externe accountant, die door de minister als enig aandeelhouder van DNB wordt benoemd. De accountant verricht deze controle op basis van het daarvoor geldende wettelijk kader en staat onder toezicht van de Autoriteit Financiële Markten. Op de jaarlijkse Algemene Vergadering kan de minister de directie, de raad van commissarissen en de externe accountant van DNB bevragen over deze informatie. Door deze checks and balances kan de minister vertrouwen op de juistheid van de controle en verslaglegging.

*Dialoog en informatie-uitwisseling zijn mogelijk en wenselijk*
Zoals u terecht constateert, heeft de minister van Financiën het recht op inlichtingen over de stelseltaken van DNB ten behoeve van het financieel-

[1] Daaronder vallen onder meer het bepalen van het monetair beleid in de eurozone, het bevorderen van de goede werking van het betalingsverkeer en het beheren van de externe reserves van de lidstaten. Deze taken moeten worden onderscheiden van de taken die DNB als zelfstandig bestuursorgaan uitvoert, zoals het toezicht op financiële instellingen. Zie daarover de Visie Toezicht op afstand, Kamerstukken II 2024/25, 32648, nr. 16.
[2] Met uitzondering van instructies van de ECB, art. 130 VWEU.

economisch regeringsbeleid.[3] Ook woont de minister als enig aandeelhouder de jaarvergadering bij en ontvangt hij (gevraagd en/of ongevraagd) informatie. Daarnaast selecteert en benoemt de minister op grond van de Bankwet één van de commissarissen van DNB (de zogenoemde overheidscommissaris).

In het conceptrapport schrijft u dat DNB en het ministerie weinig informatie over de goudvoorraad uitwisselen. Daar is in 'normale tijden' ook weinig aanleiding toe. DNB heeft, na overleg met de minister, interne richtlijnen voor het beheer van de goudvoorraad vastgesteld.[4] Daarin is onder meer vastgelegd dat de goudvoorraad passief wordt beheerd. Met het oog op de hierboven genoemde governancestructuur, de rol van de minister daarin en de onafhankelijke, wettelijke controle door de externe accountant is er pas aanleiding voor overleg over de goudvoorraad indien de omstandigheden wijzigen of er zich anderszins relevante ontwikkelingen voordoen.

Bij de recente verhuizing van een gedeelte van de goudvoorraad naar Londen was dat het geval.[5] DNB heeft mij adequaat geïnformeerd over haar voornemen, zodat ik tijdig kennis kon nemen van deze ontwikkeling en daarover een gesprek kon voeren met DNB. Dat laat zien dat er overleg plaatsvindt wanneer dat nodig is. Als de richtlijnen op grond van artikel 16 van de Bankwet in de toekomst worden aangepast, zal ik DNB vragen of daarin goed kan worden vastgelegd welke aspecten meespelen bij het beheer van de goudvoorraad en welke ontwikkelingen daaromtrent leiden tot overleg met de minister.

*Goudvoorraad zorgt voor vertrouwen*
Het conceptrapport stelt verder dat onduidelijk is welke rol de goudvoorraad kan spelen in een situatie van ultieme nood, omdat daarover geen afspraken zijn gemaakt. De goudvoorraad fungeert als een vertrouwensanker. In noodsituaties kan DNB de goudvoorraad bijvoorbeeld inzetten om liquiditeit te verkrijgen. Zo kan de Nederlandse economie in extreme crisissituaties worden gestut. Afspraken tussen de minister en DNB over dergelijke situaties zouden DNB's onafhankelijkheid inperken. DNB kan het goud overigens niet zomaar aan de Staat overdragen of er verplichtingen van de Staat mee financieren, want dat zou in strijd zijn met het verbod op monetaire financiering.[6]

Als DNB – op eigen initiatief – inkomsten zou verwerven uit het beheer van de goudvoorraad, dan kunnen die aan de Staat worden uitgekeerd via de winstuitkering. Dat is vastgelegd in het kapitaalbeleid dat het ministerie van Financiën en DNB zijn overeengekomen.[7] Daarin is vastgelegd welk gedeelte van de winst aan de buffers wordt toegevoegd en welk gedeelte aan de Staat wordt uitgekeerd. Een eventuele gerealiseerde winst op de verkoop van goud kan als dividend bij de Staat terechtkomen, maar alleen in overeenstemming met het kapitaalbeleid.

[3] Voor zover de onafhankelijkheid en de toepasselijke geheimhoudingsregels zich daartegen niet verzetten. Zie artikel 18, eerste en tweede lid, Bankwet 1998.
[4] Artikel 16 Bankwet 1998
[5] Over deze relocatie heb ik de Tweede Kamer op 2 september jl. geïnformeerd (Kamerstukken II 2025/26, 36800 IX, nr. 51).
[6] Artikel 123 VWEU.
[7] Kamerstukken II 2023/24, 32013, nr. 287.

Ik wil u tot slot bedanken voor dit waardevolle onderzoek. Ik ben ervan overtuigd dat de goudvoorraad en het beheer daarvan door DNB bijdraagt aan de weerbaarheid van de Nederlandse economie, zeker in een tijd van geopolitieke spanningen.

Hoogachtend,

de minister van Financiën,

E. Heinen